

Uniformering lokale bewegwijzering

Het College van B&W heeft op 20 september 2022 besloten de nota 'Uniformering lokale bewegwijzering' vast te stellen.

1. INLEIDING

1.1 Afbakening

Onder lokale bewegwijzering vallen verwijzingen naar objecten en voorzieningen op lokaal niveau. Het gaat hierbij om lokale object-, toeristische en industriële bewegwijzering. Lokale objectbewegwijzering is bewegwijzering naar algemene voorzieningen zoals het gemeentehuis of een begraafplaats. Toeristische bewegwijzering zijn de bruine doelverwijzingsbordjes en in de historische kernen de voetgangersbewegwijzering (vaantjes) voor wandelaars die verwijzen naar toeristische voorzieningen zoals de VVV of rondvaartsteigers. Maar ook de toeristische bewegwijzering voor de recreatievaart valt hier onder. Met industriële bewegwijzering, tenslotte, wordt bedoeld de bewegwijzering naar en op bedrijventerreinen. Bewegwijzering op rijks- of provinciale wegen en bebording van fiets- en wandelpaden vallen hier niet onder.

1.2 Huidige situatie

Binnen de gemeente Maasgouw is tot op heden geen vastgesteld beleid met betrekking tot de bewegwijzering van lokale objecten en voorzieningen. De huidige situatie in het veld is rommelig, verouderd en niet uniform. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan bijvoorbeeld toeristische bewegwijzering is na de herindeling in 2007 nog niet geüniformeerd. Dit houdt in dat er in de verschillende kernen afwijkende afspraken zijn gemaakt met ondernemers. Niet met alle ondernemers zijn contracten afgesloten. Daarnaast zijn de aanwezige borden op het einde van hun levensduur en is de looptijd van de contracten verstreken.

Uitvoering van de lokale bewegwijzering gebeurt op dit moment op de volgende manier:

- Lokale objectbewegwijzering: de afdeling Wijkbeheer zorgt voor plaatsing en onderhoud.
- Bruine doelverwijzingsbordjes: coördinatie ligt bij het werkveld Recreatie en Toerisme, productie door externe partij en plaatsing en onderhoud gebeurt door de afdeling Wijkbeheer. Toetsing van aanvragen vindt plaats op grond van het provinciale Handboek Toeristische Bewegwijzering.
- Voetgangersbewegwijzering: coördinatie ligt bij het werkveld Recreatie en Toerisme, productie en plaatsing gebeurt door de Nationale Bewegwijzeringdienst en onderhoud gebeurt door de afdeling Wijkbeheer.
- Toeristische bewegwijzering recreatievaart: coördinatie ligt bij het werkveld Recreatie en Toerisme, productie, plaatsing en onderhoud was ondergebracht bij de HR-groep (contract is in 2018 verlopen).
- Industriële bewegwijzering: daar waar er sprake is van uniforme bewegwijzering is de coördinatie, onderhoud en beheer (voormalige gemeente Maasbracht) uitbesteed aan REVIS verkeerstechniek (onderdeel van de HR-groep).

1.3 Gewenste situatie

We willen toe naar een situatie met uniforme afspraken voor ondernemers en een bewegwijzeringsstelsel dat up-to-date is qua materiaal, vormgeving en informatie. Waarbij het streven is om het totaal aantal verwijzingsborden te verminderen en het beheer en onderhoud uit te besteden.

1.4 Wat is hiervoor nodig

Om deze gewenste situatie te bereiken is het nodig een aantal keuzes te maken. Deze keuzes hebben betrekking op vragen als:

- Welke richtlijn willen we als basis hanteren?
- Wat willen we bewegwijzeren?
- Wat worden onze plaatsingscriteria?
- Welke lay-out willen we hanteren?
- Welke keuzes maken we qua materiaal?
- Op welke wijze wordt uitvoering gegeven aan het beleid?
- Hoe wordt de uitvoering bekostigd?

Afweging en beantwoording van deze vragen leidt in deze nota tot bepaling van het uiteindelijke beleid.

2. TYPEN BORDEN

Binnen de gemeente worden verschillende typen borden gehanteerd:

- lokale objectbewegwijzering;
- toeristische bewegwijzering;
 - bruine doelverwijzingsborden;
 - voetgangers bewegwijzering (vaantjes);
 - toeristische bewegwijzering recreatievaart;
 - gebiedsborden;
- industriële bewegwijzering.

In het onderstaande volgt per type verwijzing een visualisatie voorzien van een toelichting.

2.1 Lokale objectbewegwijzering

Lokale objectbewegwijzering verwijst naar algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld het gemeentehuis of een begraafplaats. De kleuren van de borden die op dit moment voor dit doel binnen de gemeente worden toegepast lopen uiteen, er zijn gele, groene, blauwe maar ook witte borden.

2.2 Toeristische bewegwijzering

2.2.1 Bruine doelverwijzingsborden

De bruine doelverwijzingsborden verwijzen altijd naar een toeristische bestemming. De borden bevatten de benaming van de bestemming, aangevuld met 1 of 2 categorie verduidelijkende pictogram(men) en een richtingspijl. Het kan nodig zijn om eenzelfde bord (met afwijkende richtingspijl) op meerdere locaties te plaatsen om juist te bewegwijzeren tot aan de bestemming. De borden worden waar mogelijk gebundeld en bevestigd op bestaande palen (lichtmast of flespaal) of als strokenbord binnen een frame.

2.2.2 Voetgangersbewegwijzering (vaantjes)

De voetgangersbewegwijzering wordt toegepast binnen het beschermd stadsgezicht van de drie historische kernen in Maasgouw. Dit omdat het qua uitstraling beter in deze omgeving past. De vaantjes bevatten alleen toeristische verwijzingen en zijn gericht op wandelaars. Dit laatste wordt benadrukt door het symbool van de wandelaar bovenop de paal. In de drie historische kernen wordt een onderscheidende kleurstelling toegepast. In Thorn is dit donkergroen in Wessem is dit donkerblauw en, tenslotte, in Stevensweert zwart. In alle gevallen bedrukt met gouden letters.

2.2.3 Toeristische bewegwijzering recreatievaart

Toeristische bewegwijzering recreatievaart staat op locaties aan het water. De borden zijn specifiek bedoeld voor de pleziervaart. Er worden dan ook alleen bestemmingen aangeduid die relevant zijn voor deze doelgroep. De borden komen qua kleurstelling en lay-out overeen met de doelverwijzingsborden aan wal. De borden zijn alleen groter omdat ze al van een grotere afstand leesbaar moeten zijn. Maasgouw is de enige gemeente in de regio die dit type bewegwijzering hanteert.

2.2.4 Gebiedsborden

Gebiedsborden behoren strikt genomen niet tot bewegwijzering. Ze geven immers geen richting aan. Wel maken ze mensen ervan bewust dat ze een bijzonder gebied binnenkomen. In Maasgouw staan er gebiedsborden langs de belangrijkste toegangswegen naar Thorn en Stevensweert. De borden zijn uitgevoerd in dezelfde kleurstelling als de bruine doelverwijzingsborden en de toeristische bewegwijzering voor de recreatievaart. Door deze kleur zijn ze herkenbaar als toeristische informatie. Het is wenselijk om in alle drie de historische kernen gebruik te maken van gebiedsborden en hiertoe voor Wessem ook een ontwerp te laten maken.

2.3 Industriële bewegwijzering

Industriële bewegwijzering is de bewegwijzering naar en op de bedrijventerreinen. Het zijn blauwe frames met daarin zogenaamde witte strokenborden met daarop zwarte letters. De borden bevatten de benaming van het bedrijventerrein (bovenaan) en de individuele bedrijfsnamen en een van toepassing zijnde richtingspijl. De borden worden op strategische plekken geplaatst net voorafgaand aan een bedrijventerrein of bedrijvencluster. Op het bedrijventerrein zelf worden de borden geplaatst op die plekken waar de bezoekers een richtingskeuze moet maken.

3. NOODZAAK, DOELSTELLINGEN EN DOELGROEP

3.1 Noodzaak

Bewegwijzering is niet het aangewezen middel om de economie te bevorderen. Het is dus geen reclame-uiting, maar een verkeer ondersteunende maatregel (geleiden van verkeersstromen). Hierbij geldt dat het de verantwoordelijkheid van ondernemers is om te zorgen dat hun bedrijf vindbaar is. De taak van de wegbeheerder is het schetsen van een kader waarbinnen dit op een acceptabele wijze mogelijk wordt gemaakt.

Tegenwoordig zijn de meeste auto's uitgerust met een navigatiesysteem. In dit licht doemt de vraag op of bewegwijzering nog wel noodzakelijk is. Bewegwijzering is niet alleen bedoeld voor automobilisten maar ook voor fietsers en wandelaars. Daarnaast kan bewegwijzering worden gezien als een aanvullende

service. Er zijn onderzoeken die aantonen dat in de moderne tijd borden nodig blijven en een onderzoek door de universiteit van Nijmegen waaruit blijkt dat het geleiden minder belangrijk is geworden, maar dat de borden nodig zijn ter oriëntatie. Dit is belangrijker geworden als gevolg van gebruik van navigatie.

Daarnaast is het, zoals hiervoor al aangehaald, noodzakelijk het merendeel van de borden te vervangen omdat ze op het einde van hun levensduur verkeren en hierdoor niet meer voldoen aan bijvoorbeeld de gewenste reflectiecategorie.

3.2 Doelstellingen

De doelstellingen die met lokale bewegwijzering worden nagestreefd zijn:

1. weggebruikers adequaat informeren over de meest wenselijke route;
2. bevorderen van de verkeersveiligheid;
3. verkeersstromen reguleren;
4. zoekgedrag van weggebruikers voorkomen;
5. bestemmingen herkenbaar en uniform aanduiden;
6. aansluiting zoeken op nationaal geaccepteerde en toegepaste systemen;
7. voorkomen van wildgroei en verrommeling.

3.3 Doelgroep

De eigen inwoners kennen de weg, voor hen is geen bewegwijzering nodig. De bewegwijzering is vooral bedoeld voor die groep die de gemeente incidenteel bezoekt en de weg niet kent. Hierbij gaat het om vrachtautochauffeurs, automobilisten, motorrijders, fietsers, bromfietzers, wandelaars en pleziervaarders.

4. AFWEGINGSKADER

4.1 Basisuitgangspunten

Alvorens meer concreet te kunnen worden is het van belang een aantal basisuitgangspunten vast te stellen.

1. *Zo min mogelijk borden.*

Het aantal verwijzingen dient zo veel mogelijk te worden beperkt, zeker op kruispunten. Bij te veel verwijzingen op één punt kan de weggebruiker de informatie niet meer tot zich nemen, waardoor de bewegwijzering zijn waarde verliest. Tevens komt de verkeersveiligheid hiermee onder druk te staan. Tenslotte is minimalisatie in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente.

2. *Bewegwijzering van grof naar fijn.*

Er wordt pas gestart met lokale bewegwijzering als landelijke / provinciale bewegwijzering naar het gebied niet toereikend is. Er wordt niet van buiten de bebouwde kom naar binnen de bebouwde kom bewegwijzerd (maatwerk mogelijk).

3. *Bewegwijzering is een verkeer ondersteunende maatregel en géén reclame-uiting.*

4. *Vormgeving, lay-out en materialisatie van borden van hetzelfde type (lokale object, toeristisch bruin, voetgangersvaantjes, recreatievaart en industrieel) dient uniform te zijn.*

Dit verhoogt de herkenbaarheid en zorgt voor een rustiger straatbeeld.

5. *Voor de (toeristische) bewegwijzering (met uitzondering van de voetgangersbewegwijzering in de historische kernen) zijn de CROW-richtlijnen (publicatie 322) leidend.*

In het verleden hanteerden we de richtlijnen uit het Handboek Toeristische Bewegwijzering Limburg 2005. De Limburgse richtlijnen zijn wat verouderd. De CROW-richtlijnen zijn actueler. In Limburg hanteren veel gemeenten de Limburgse richtlijnen. Dit komt omdat het een kostbare aangelegenheid is om alle borden ineens te vervangen. Om deze reden houden de omliggende gemeenten (nog) vast aan de Limburgse richtlijn. In Maasgouw zijn de laatste jaren vrijwel geen nieuwe borden meer bijgekomen. De nu hangende borden zijn op het einde van hun levensduur. Contracten met ondernemers ontbreken of zijn reeds verstreken. Hierdoor is het een geschikt moment om over te stappen op de CROW-richtlijnen. Deze onderscheidt zich qua lettertype en bord grootte van de Limburgse richtlijn. Het is een beter leesbaar lettertype en de nieuwe borden worden iets groter waardoor de leesbaarheid nog verder toeneemt.

4.2 Selectiecriteria

Welke ondernemers, objecten en instanties komen in aanmerking voor bewegwijzering:

4.2.1 Lokale objectbewegwijzering:

Er wordt gekozen alleen objecten te bewegwijzeren met een aannemelijk aantal bezoekers van buiten de gemeente waarbij gering sprake is van herhaalbezoek aan de voorziening. Om deze reden is de volgende limitatieve lijst ontstaan:

- gemeentehuis;
- gemeenschapsaccommodaties;
- sportcomplexen;
- begraafplaatsen.

Onderwijsinstellingen, maatschappelijke instellingen, de gemeenteloodsen en bejaardenoorden worden NIET bewegwijzerd. Ze trekken met name lokale / regionale bezoekers die het object in de regel frequenter bezoeken.

4.2.2 Toeristische bewegwijzering:

a. Bruine doelverwijzingsborden

- Voorzieningen / objecten gelegen in de gemeente Maasgouw (binnen en buiten de bebouwde kom) en niet gelegen binnen het beschermd stadsgezicht van Thorn, Wessem of Stevensweert.
- Toeristische voorzieningen / objecten die aantoonbaar gericht zijn op bezoekers van buiten de gemeente.
- Voorzieningen / objecten die minimaal 6 maanden per jaar geopend zijn voor publiek.
- Logiesverstrekkers met minimaal 10 bedden.
- Lokale cafés, restaurants en cafetaria's binnen de bebouwde kom worden uitgesloten (alleen bij dubbelfunctie met andere toeristische voorziening bv. hotel met meer dan 10 bedden, kegelbaan, partycentrum).

b. Voetgangersbewegwijzering

- Alleen voorzieningen die van nut zijn voor wandelaars.
- Geen commerciële voorzieningen.
- Toeristische voorzieningen / objecten aantoonbaar gericht op bezoekers van buiten de gemeente.
- Die minimaal 6 maanden per jaar voor publiek geopend zijn.
- Gelegen binnen het beschermd stadgezicht van Thorn, Wessem of Stevensweert.

c. Toeristische bewegwijzering recreatievaart

- Toeristisch water recreatieve voorzieningen.
- Voorzieningen waar de waterrecreant / pleziervaarder ook daadwerkelijk kan afmeren (overige voorzieningen worden ondervangen door verwijzing naar de kern) dus jachthavens, passantenplaatsen enz.

d. Gebiedsborden

- De drie historische kernen Thorn, Stevensweert en Wessem.

Sommige objecten / voorzieningen worden door verschillende typen bewegwijzering (dus voor verschillende doelgroepen) bewegwijzerd.

4.2.3 Industriële bewegwijzering:

- Er wordt voor gekozen alleen bedrijventerreinen / clusters van bedrijven (van minimaal 5 bedrijven) te voorzien van bewegwijzering.
- Uitzondering hierop vormen zéér solitair gelegen bedrijven buiten de kern/in het buitengebied.
- De volgende bedrijven worden *niet* voorzien van industriële bewegwijzering:
 - o agrarische bedrijven;
 - o toeristisch-recreatieve bedrijvigheid (incl. horeca).
- Borden bevatten enkel de officiële bedrijfsnaam en mogen niet voorzien zijn van reclame, zoals telefoonnummers, e-mail of webadressen, slogans of logo's.
- Op grotere bedrijventerreinen bestaat de mogelijkheid tot het plaatsen van een welkomstbord, waarop een overzicht wordt gegeven van de gevestigde bedrijven, eventueel ook voorzien van een plattegrond.

4.3 Plaatsingscriteria

4.3.1 Lokale object bewegwijzing

Omschrijving	Criterium
Vanaf welk punt wordt bewegwijzerd	<ul style="list-style-type: none"> alleen op gemeentelijke wegen pas na binnenkomst in de bebouwde kom voor objecten die zich in de bebouwde kom bevinden
Maximaal aantal borden per object	8
Maximaal aantal borden per paal / drager	6 Combinatie met bruine doelverwijzingsborden mag
Minimale hoogte onderkant bord	2.30 mtr. indien aan een lichtmast Bij flespalen geldt dit niet.
Hoeveel meter voor kruispunt	10 – 25 mtr. voor zijweg
Volgorde van de borden	Van boven naar beneden: <ul style="list-style-type: none"> eerst doorgaande richting (als voor deze uitzondering wordt gekozen); dan links; daarna rechts; daarbinnen alfabetisch. Indien combinatie met bruine doelverwijzingsborden dan staat lokale objectbewegwijzing bovenaan.
Aanduiding alleen als er van richting veranderd moet worden	
Richting aanduiding "rechtdoor" in principe niet alleen als er sprake is van een onduidelijke verkeerssituatie	
Type dragers	<ul style="list-style-type: none"> lichtmast flespaal frame

4.3.2 Toeristische bewegwijzing

a. Bruine doelverwijzingsborden

Omschrijving	Criterium
Vanaf welk punt wordt bewegwijzerd	<ul style="list-style-type: none"> alleen op gemeentelijke wegen pas na binnenkomst in de bebouwde kom voor objecten die zich in de bebouwde kom bevinden.
Maximaal aantal borden per ondernemer / object	6 Combinatie met lokale object bewegwijzing mag
Maximaal aantal borden per paal / drager	Maximaal 8 combinatie mogelijk van een- en tweeregelige borden
Minimale hoogte onderkant bord	2.30 mtr. indien aan een lichtmast Bij flespalen geldt dit niet.
Hoeveel meter voor kruispunt	<ul style="list-style-type: none"> Binnen de bebouwde kom 10 – 25 mtr. voor kruispunt Buiten de bebouwde kom 25-50 mtr. voor kruispunt
Volgorde van de borden	Van boven naar beneden: <ul style="list-style-type: none"> eerst doorgaande richting (als voor deze uitzondering wordt gekozen); dan links; daarna rechts; daarbinnen alfabetisch.

	Bij combinatie met lokale object bewegwijzering staat lokale object bewegwijzering bovenaan.
Aanduiding alleen als er van richting veranderd moet worden	
Richting aanduiding "rechtdoor" in principe niet alleen als er sprake is van een onduidelijke verkeerssituatie	
Type dragers	<ul style="list-style-type: none"> • lichtmast • flespaal • frame

b. Voetgangersbewegwijzering

Omschrijving	Criterium
Vanaf welk punt wordt bewegwijzerd	<ul style="list-style-type: none"> • alleen op gemeentelijke wegen • alleen binnen het beschermd stadsgezicht van de historische kern van Thorn, Wesseem en Stevensweert
Maximaal aantal borden per ondernemer / object	<ul style="list-style-type: none"> • aantal afhankelijk van locatie paal en mogelijke maximale hoogte onderkant bord.
Maximaal aantal borden per paal / drager	Geen maximaal aantal. Minimale hoogte onderkant bord is leidend.
Minimale hoogte onderkant bord	2.30 mtr.
Hoeveel meter voor kruispunt	N.v.t. is gericht op wandelaars
Volgorde van de borden bepaald door	Afstand tot het genoemde doel. Eerst genoemde doel gerekend vanaf boven is het dichtstbijzijnde.
Aanduiding alleen als er van richting veranderd moet worden	
Richting aanduiding "rechtdoor" in principe niet alleen als er sprake is van een onduidelijke verkeerssituatie	
Type dragers	Alleen op palen met de voetganger erop.

c. Toeristische bewegwijzering recreatievaart

Omschrijving	Criterium
Vanaf welk punt wordt bewegwijzerd	<ul style="list-style-type: none"> • ter plaatse van een essentiële splitsing van de vaarweg
Maximaal aantal borden per ondernemer / object	3
Maximaal aantal borden per constructie	<ul style="list-style-type: none"> • maximaal 3 • combinatie tussen groot en klein
Minimale hoogte onderkant bord	2.30 mtr.
Volgorde van de borden bepaald door richtingspijl	Van boven naar beneden: <ul style="list-style-type: none"> • eerst doorgaande richting (als voor deze uitzondering wordt gekozen); • dan links; • daarna rechts; • daarbinnen alfabetisch.
Aanduiding alleen als er van richting veranderd moet worden	

Richting aanduiding "rechtdoor" in principe niet alleen als er sprake is van een onduidelijke verkeerssituatie	
Type drager	Aan de door leverancier geleverde en te plaatsen constructie.

d. **Gebiedsborden**

Omschrijving	Criterium
Vanaf welk punt wordt bewegwijzerd	Langs de voornaamste toegangswegen naar de 3 historische kernen
Maximaal aantal borden per historische kern	3
Minimale hoogte onderkant bord	2.30 mtr.
Type drager	flespalen

4.3.3 Industriële bewegwijzing

Omschrijving	Criterium
Vanaf welk punt wordt bewegwijzerd	Vooraan op toegangsweg op bedrijventerreinen en/of van inrit van solitair gelegen bedrijf (mits het voldoet aan de criteria)
Maximaal aantal borden per ondernemer / object	N.v.t. bij industriële bewegwijzing
Maximaal aantal borden per frame	15 panelen per frame/bord en locatie
Minimale hoogte onderkant bord	0,75 cm
Hoeveel meter voor kruispunt	Getracht wordt 25 mtr.
Volgorde van de borden	alfabetische volgorde
Aanduiding alleen als er van richting veranderd moet worden	Vermelding van die bedrijven die links of rechts zijn gevestigd. Eventueel herhaling van bedrijven die verderop zijn gevestigd. Afhankelijk van wens ondernemer.
Richting aanduiding "rechtdoor" in principe niet alleen als er sprake is van een onduidelijke verkeerssituatie	Ter beoordeling van leverancier en afhankelijk van wens ondernemer. Borden van bedrijven waarvoor een richtingskeuze gemaakt moet worden gaan voor in de bepaling van de volgorde.
Type dragers	Verzinkte en blauw gepoedercoate aluminium staanders van 80x80x3 mm, met grondankers en aluminium T-profielen

4.4 Lay-outcriteria en materialisatie

4.4.1 Lokale object bewegwijzing

Omschrijving	Criterium
Type object in omschrijving	Pictogram plus beschrijving gemeentehuis, gemeenteloods, sportcomplexen en begraafplaatsen
Ieder bord van hetzelfde object heeft dezelfde lay-out	
Hoeveel letters	Maximaal 12 per regel (uitloop tot 14)
Hoeveel pictogrammen	1
Afmeting bord	Binnen de bebouwde kom <ul style="list-style-type: none"> • Eenregelige borden 1130 x 175 mm • Tweeregelige borden 1130 x 265 mm Buiten de bebouwde kom <ul style="list-style-type: none"> • Eenregelige borden 1500 x 230 mm • Tweeregelige borden 1500 x 350 mm

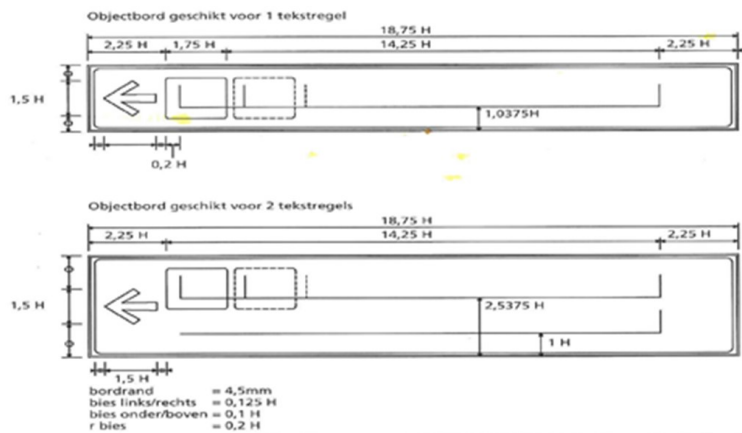
Lettertype en letterhoogte	<ul style="list-style-type: none"> • Lettertype: ANWB-Dd (beginnend met een hoofdletter gevolgd door kleine letters -in principe-) • Letterhoogte: <ul style="list-style-type: none"> o Binnen bebouwde kom 60 x 45 mm o Buiten de bebouwde kom 80 x 60 mm
Reflectieklasse	3
Kleurstelling	Ral 5017 (verkeersblauw)

4.4.2 Toeristische bewegwijzering

a. *Bruine doelverwijzingsborden*

Omschrijving	Criterium
Type object in omschrijving	Niet benoemen als pictogram al duidelijk maakt wat het is. Bv. "camping de vrije man" . Dan alleen het campingpictogram met de tekst "de vrije man"
Ieder bord van dezelfde ondernemer / object heeft dezelfde lay-out	
Lettertype en letterhoogte	<ul style="list-style-type: none"> • Lettertype: ANWB-Dd (beginnend met een hoofdletter gevolgd door kleine letters -in principe-) • Letterhoogte: <ul style="list-style-type: none"> o Binnen bebouwde kom 60 x 45 mm o Buiten de bebouwde kom 80 x 60 mm
Hoeveel letters en regels	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn eenregelige en tweeregelige borden. In beginsel wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van eenregelige strokenborden. • Een strook biedt ruimte voor een opschrift van 12 a 15 letters. • Bij solitaire plaatsing van één strokenbord kan, vanwege de betere opvallendheid een tweeregelig bord worden toegepast. • Is vermelding van een langer opschrift noodzakelijk, dan wordt de tekst op twee regels geplaatst. • Lange opschriften moeten zo veel mogelijk vermeden worden (om een overdaad aan informatie te voorkomen). • Te lange opschriften worden op twee regels geplaatst (dan wordt het een groter bord). Het eerste deel van het opschrift dient zo lang mogelijk te zijn. Op de eerste regel staat het opschrift zo veel mogelijk naar links, op de tweede regel zo veel mogelijk naar rechts (zie figuur 1. En figuur 2)
Hoeveelheid en plaats pictogrammen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 of 2 (hoge uitzondering 3) • Bij meer dan 1 pictogram worden deze naast elkaar geplaatst • Pictogram wordt voor de naam van het object geplaatst.
Locatie pijlen	<ul style="list-style-type: none"> • Doorgaande pijl > links op het bord (als het bord aan de linkerzijde van de weg staat dan verhuist de pijl naar rechts) • Linksaf pijl > links op het bord • Rechtsaf pijl > rechts op het bord
Kleurstelling	Witte opschriften > op een bruin veld Pictogrammen > zwart op een wit veld
Afmeting bord	<p>Binnen de bebouwde kom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eenregelige borden 1130 x 175 mm • Tweeregelige borden 1130 x 265 mm <p>Buiten de bebouwde kom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eenregelige borden 1500 x 230 mm • Tweeregelige borden 1500 x 350 mm

Reflectieklasse	3
Materiaal borden	Aluminium DOR borden die voldoen aan de norm NEN 3381

Figuur 1.

Voorbeeld van een strokenbord

Figuur 2.

b. **Voetgangersbewegwijzering**

Omschrijving	Criterium
Type object	Niet benoemen indien het pictogram dit al duidelijk maakt. Dus naam van de voorziening plus pictogram.
Ieder bord van hetzelfde object heeft dezelfde lay-out	
Hoeveel letters / leestekens	Maximaal 18 per regel (zonder pictogram) Maximaal 3 regels
Hoeveel pictogrammen	1 per regel (dus maximaal 3)
Afmeting bord	705 x 220 mm
Lettertype	d-alfabet (o.b.v. CROW)
Materiaal borden	Verschilt
Kleurstelling	<ul style="list-style-type: none"> Thorn > Schotcha 100/450 Wessem > donkerblauw RAL 5011 Stevensweert > zwart RAL 9005 <p>Altijd uitgevoerd met gouden letters</p>

c. **Toeristische bewegwijzering recreatievaart**

Omschrijving	Criterium
Type object in omschrijving	Type object wordt uitgeschreven, aangevuld met naam en verduidelijkende pictogrammen.
Ieder bord van dezelfde ondernemer / object heeft dezelfde lay-out	
Hoeveel letters	Afhankelijk van de grootte van het bord
Hoeveel pictogrammen	Max 4
Afmeting bord	Variërend van: <ul style="list-style-type: none"> • 1800 x 1800 • 2200 x 900 • 2200 x 1200 • 2200 x 1500 • 2200 x 1800 • 3500 x 1500 • 3500 x 2700 • 3500 x 3000
Zichtafstand	Variërend van: <ul style="list-style-type: none"> • 115 mtr. • 117 mtr. • 118 mtr. • 128 mtr. • 175 mtr. • 186 mtr.
Lettertype	nu is er aangesloten bij Limburgs model
Materiaal borden	Aluminium DOR borden die voldoen aan de norm NEN 3381
Reflectieklasse	3
Kleurstelling	Witte opschriften > op een bruin veld Pictogrammen > zwart op een wit veld

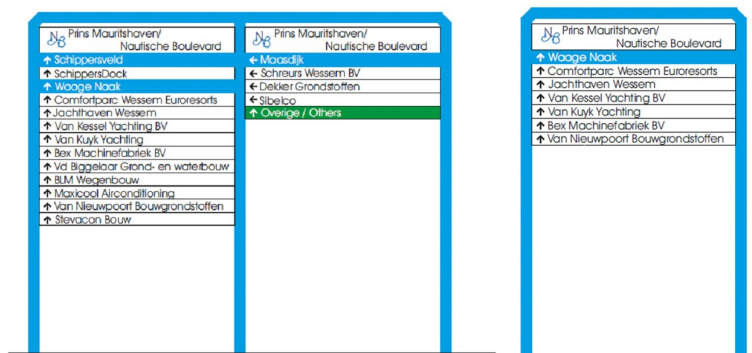
d. **Gebiedsborden**

Omschrijving	Criterium
Lay-out	<ul style="list-style-type: none"> • Bestaande afbeelding voor Thorn en Stevensweert en nieuw ontwerp voor Wessem (nader te bepalen met de stichting cultureel erfgoed Wessem). • Plaatsnaam met onderschrift <ul style="list-style-type: none"> o Thorn <ul style="list-style-type: none"> ■ "het witte stadje" o Stevensweert <ul style="list-style-type: none"> ■ vestingstad o Wessem <ul style="list-style-type: none"> ■ Nader te bepalen met de stichting cultureel erfgoed Wessem
Afmeting bord	1400 x 1400 mm
Lettertype	<ul style="list-style-type: none"> • Lettertype: ANWB-Dd (beginnend met een hoofdletter gevolgd door kleine letters -in principe-)
Materiaal borden	Aluminium DOR borden die voldoen aan de norm NEN 3381
Reflectieklasse	3

Kleurstelling	Bruin veld met witte letters. Verbeelding kan aanvullend ook met andere grijs / zwart tinten worden aangebracht.
---------------	---

4.4.3 Industriële bewegwijzering

Omschrijving	Criterium
Type object in omschrijving	Alleen omschrijving geen pictogrammen
Ieder bord van dezelfde ondernemer / object heeft dezelfde lay-out	Ja
Hoeveel letters	Ter beoordeling van leverancier
Hoeveel pictogrammen	Pictogram alleen aan bovenzijde van bord, ter aanduiding van het bedrijventerrein
Afmeting bord	Breedte is 1650mm, hoogte per bord verschillend, maximaal 3500mm waarvan 1000mm in de grond.
Lettertype	EANH75 (ANWB lettertype)
Materiaal borden	Geëxtrudeerd aluminium
Reflectieklasse	Geen, alleen de straatnamen hebben reflectie, reflectieklasse 1
Kleurstelling	De portalen zijn gemaakt van verzinkte en blauw gepoedercoate aluminium staanders van 80x80x3 mm, met grondankers en aluminium T-profielen. De panelen bestaan uit geëxtrudeerd aluminium, met een dikte van 30 mm, een hoogte van 100 of 125 mm. De panelen zijn wit gemoffeld. Het boven- en onderpaneel worden geschroefd, de overige panelen worden ingeklemd door middel van de groeven in de profielen.

Figuur 3.

5. UITVOERING VAN BELEID

5.1 Proces

Na vaststelling van het beleid krijgt REVis verkeerstechniek op basis van de offerte in bijlage 2, de opdracht de lokale bewegwijzering in Maasgouw volledig te verzorgen.

Er wordt met input en afstemming met de stichting cultureel erfgoed Wessem, door dezelfde vormgever die het ontwerp van het gebiedsbord in Thorn voor zijn rekening heeft genomen, een ontwerp voor Wessem gemaakt.

5.2 Werkwijze REVis

REVis werkt met een leaseconcept. Ze bieden een totale ontzorging voor alle betrokken partijen.

Dit is enerzijds de gemeente voor alle gemeentelijke borden en anderzijds ondernemers / instanties. Ondernemers / instanties die op basis van de uitgangspunten in deze nota in aanmerking komen voor bewegwijzering kunnen zich hiervoor, zonder tussenkomst van de gemeente, tot REVis wenden.

REVis draagt vervolgens zorg voor productie, plaatsing, beheer en onderhoud van de meeste borden*.

Dit omvat:

- het opstellen van een bebodingsplan;
- factureren;
- verwerken van wijzigingen in het bebodingsplan;

- onderhoud van de borden (1 x per jaar voorafgaand aan het toeristisch seizoen):
 - o inspecteren;
 - o schoonmaken;
 - o rechtzetten;
 - o toevoegen / verwijderen van borden;
 - o opstellen en versturen van een inspectierapport;
- verwerken van schademeldingen;
- herstellen na schade (ook niet verhaalbare schade valt binnen het concept):
- afhandeling van nieuwe verzoeken;
- bijhouden van een compleet bestand met alle locaties, tekstspecificaties en lay-out van alle borden.

* hierbij gelden de volgende afspraken:

- alle lokale objectbewegwijzering wordt vervangen;
- alle bruine doelverwijzingsborden worden vervangen (zowel de borden van ondernemers als van de gemeente);
- de voetgangersbewegwijzering (in het verleden geleverd door de Nationale bewegwijzeringdienst) blijven eigendom van de gemeente Maasgouw. Het beheer en onderhoud komt in handen van REVis. Indien er wijzigingen plaatsvinden worden deze door REVis doorgegeven aan de Nationale bewegwijzeringdienst zodat de daar aanwezige database actueel blijft. Bij nieuwe borden of vervanging wordt hier een aparte offerte voor verstrekt. De prijs voor dit type bewegwijzering is alleen voor het beheer en onderhoud.
- de borden voor de toeristische bewegwijzering recreatievaart worden niet vervangen. Het beheer en onderhoud komt in handen van REVis, de prijs is inclusief de huur van een boot voor het onderhoud. Schade / vervanging of plaatsen van nieuwe borden vinden plaats op basis van een offerte aan de gemeente of de betreffende ondernemer.
- De gebiedsborden in Stevensweert zijn nog goed, deze worden niet vervangen. De borden in Thorn (3) dienen vervangen te worden en voor Wesseem worden 2 nieuwe borden ontworpen, gemaakt en geplaatst. Er worden 5 nieuwe borden gemaakt en geplaatst en alle 7 borden komen in onderhoud bij REVis.
- De industriële bewegwijzering is geen onderdeel van de offerte en opdracht omdat hiertoe reeds een contract is met REVis.

Na gunning van de opdracht stelt REVis aan de hand van het beleid een lijst met te benaderen ondernemers op. De ondernemers worden persoonlijk benaderd met de aankondiging dat het toeristische bruine doelverwijzingsbordensysteem vernieuwd wordt en het aanbod om zich aan te melden hierin opgenomen te worden. Tevens wordt er via onze gebruikelijke communicatiekanalen een algemene mededeling / oproep gedaan. Op basis van alle aanmeldingen en inventarisatie van de gemeentelijke borden, wordt een bewegwijzeringsplan opgesteld. Iedere ondernemer ontvangt een op maat gemaakte offerte.

Nadat alle afspraken met ondernemers en gemeente definitief zijn volgt het bebordingsplan, en wordt het proces van productie en plaatsing in gang gezet. Indien er vergunningen nodig zijn dan draagt REVis hier zorg voor.

5.3 Verwijderen bestaande borden

Voordat REVis overgaat tot het plaatsen van de nieuwe borden worden de oude borden door het gemeentelijke team wijkbeheer verwijderd en afgevoerd.

5.4 Financiering

Er wordt een opdracht verleend voor 5 jaar.

- Leveren plaatsen en onderhouden gemeentelijke lokale object en toeristische doelverwijzingsborden a € 60,- excl. BTW per bord per jaar op basis van lease (uitgaande van 100 gemeentelijke borden aan € 60,- excl. BTW is het € 6.000,- per jaar
- Beheer en onderhoud voetgangersbewegwijzering € 875,- per jaar
- Beheer en onderhoud toeristische bewegwijzering recreatievaart € 3.000,- per jaar.
- Leveren 5 nieuwe gebiedsborden € 3.125,- (eenmalig)-
- Beheer en onderhoud 7 gebiedsborden € 520,- per jaar.

De jaarlijkse kosten bedragen € 10.395,- excl. BTW.

Éénmalige kosten aanschaf nieuwe gebiedsborden in 2019 € 3.125,- excl. BTW

Bijlage 1 bevat een overzicht van de borden waar de gemeente op dit moment eigenaar van is. Er wordt kritisch gekeken of alle borden in de toekomst nog nodig zijn. Tevens wordt ingezet op reductie van het aantal borden.

Ondernemers betalen de leasekosten van € 60,- excl. BTW per bord per jaar voor hun eigen bord(en) zonder tussenkomst van de gemeente rechtstreeks aan REvis.

5.5 Overgangsrecht

Er is een aantal voorzieningen / objecten die op dit moment (op grond van maatwerk) bewegwijzerd zijn maar die op grond van de nieuwe criteria niet meer in aanmerking komen. Dit zijn:

- restaurant Da Vinci;
- Wijngoed Thorn;
- Centrum voor jeugd en gezin.

Op deze voorzieningen is het overgangsrecht van toepassing.

5.6 Maatwerkclausule

Indien zich een situatie voordoet waarbij het in het algemeen belang wenselijk en verdedigbaar is om van het gestelde in deze nota af te wijken dan kan het college van B&W hiertoe een gemotiveerd besluit nemen.